

ABONAMENTUL

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. 1/2 an
3 cor. 1/4 4-50 fil.

Pentru străinatate:

Pe un an 24 coroane
1/2 an 12 cor. 1/4 an
5 coroane.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

Toți ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și Admini-
strațiunea „Unitatea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Postum.

Am petrecut la groapă osemintele marelui Arhiepiscop Vasile, am vărsat lacrimi în biserica parohială din Gherla, în decursul serviciului divin, când, pe urmă, cosciugul a fost așezat în criptă.

Erau lacrimi adevărate; lacrimile, ce curgeau lângă un sicriu, ce ducea cu sine atâtea speranțe, cari nu știm când au să se mai realizeze.

Acum, că ușa cripei s'a închis, spiritul celui ce s'a dus, ne apare într'o strălucire mângâietoare:

— Eu sunt — ne spune el — nu vă temeți! În scurta mea viață pământească, m'am străduit să-mi fac datoria, și să las în urmă, amintirea mea, prin opere, ce vor glăsuși și atunci, când voi nu veți mai fi pe lume. E așa de scurtă viața pământească; e așa de vast cadrul muncii, încât acum când vă părăsesc, îmi pare rău, că trebuie să plec așa de curând, când mai avem atâtea de isprăvit“.

Jalea, ce ne stăpâna mai înainte, se în schimbă în o resignare din ce în ce mai mângâietoare. Nu mai avem între noi figura marelui dispărut, dar opera lui rămâne pentru totdeauna, și ea ne îndeamnă la muncă, energie, dragoste de viață.

Un capitol de mare valoare al istoriei noastre bisericești naționale se încheie.

* * *

La groapa Arhiepiscopului Vasile au curs lacrimi multe. Acum însă, că ușa cripei s'a zăvorit, lacrimile nu mai au nici un rost.

Osemintele își vor da tributul firii, dar spiritul marelui Arhiepiscop ne va călăuzi pentru totdeauna. El ne va fi călăuză și sprijin, în ceasurile de bucurii și greutate mari. El ne va însufla dragostea de muncă;

ne va face să înțelegem, că cea mai înaltă fericire e să muncești și să te jertfești *pentru alții*; ne va convinge, că stăruința neîntreruptă *trebuie* să aducă roadele ei; — și că bunătatea inimii, e cea mai strălucită perlă, în coroana unui Arhiepiscop.

Și așa, în afară de opera măreață a celui dispărut, vom avea întotdeauna, alături de noi, și spiritul lui înalt, drept călăuză și îndemn spre culmea luminoasă.

Cripta din Gherla a închis în sinul ei o mână de țărină, dar duhul nemuritor al Celui dus, va plana de-apururi asupra noastră!

Nr. 165 · 1915.

Circulară către clerul și credincioșii din întreaga dieceză.

†

Mi-se impune prea tristă dorința de a face cunoscută moartea ce ne-a umplut inimile de durere, a iubitului și bunului nostru Părinte și Arhiepiscop, Episcopului **Dr. Vasile Hossu**.

După o boală grea și îndelungată și-a dat nobilul suflet în mâna Creatorului în 13 Ianuarie a. c. la 7 ore seara în Budapesta, unde era să-și caute alinare durerilor și recăștigarea sănătății, departe de împrejurimea care îl iubea și pentru care cu atâta zel, iubire și abnegațiune a muncit viața sa.

Episcopul Vasile abia de patru ani venit în scaunul episcopiei noastre, a săvârșit și a pus la cale atât de multe și frumoase lucruri pentru prosperarea diecezei încât putem să zicem cu s. Scriptură: „Sfârșindu-se curând, a plinit ani îndelungați“ (c. Inț. c. 4).

Episcopul Vasile și-a pus piciorul în dieceza noastră cu pregătirile de-a aduce în îndeplinire un dor de mult simțit și arzător al diecezei, de-a avea reședință, localități pentru seminar, școlile preparandiale corespunzătoare, și să-și vadă prin aceste stabilități sediul episcopiei. Numai vitregimea timpului și furtuna grea ce ne-a împrejmuțat patria noastră și pe noi, a împedat săvârșirea acestui lucru măreț.

Episcopul Vasile a pus temelie la mai multe fundațiuni, cari au menirea să aducă

roduri frumoase pentru prosperarea bisericii și în fine văzându-și boala agravându-se a făcut dispozițiuni în urma cărora dieceza ajunge la capitale foarte însemnate, punând cea mai mare parte din averea sa câștigată cu mare cruzare, pe altarul bisericii noastre. Despre toate acestea, la timpul său clerul va lua știre detaliată.

Când așteptam să vină acasă sănătos și să-și continue firul lucrărilor sale pentru prosperarea diecezei frumoase și estinse, în 16 l. c. trenul ne aduce trupul nelinsuflețit al Părintelui diecezei noastre.

În fața acestui cosciug stăm amuții de durere și exclamăm: Doamne și asta a trebuit să o ajungem acum în timpurile acestea extraordinar de grele, când aveam lipsă atât de arzătoare de acest înțelept Arhiepiscop, — după atâtea pierderi nespuse de dureroase și așa de curând?!

Însă trebuie să ne plecăm cu resignațiune înaintea Provedinții dumnezeiești, zicându-ne: cine poate să scruteze căile Provedinței?!

Ceeace mai putem face, în fața acestui prea trist caz este: fiind cu dreaptă recunoștință către repausatul în Domnul Episcopul Vasile să ne rugăm lui Dumnezeu pentru odihna sufletului Lui, a bunului nostru Părinte și Arhiepiscop.

De aceea mă rog ca Veneratul Cler, după primirea acestui Cuvânt îndată să dispună ca în trei zile după olaltă să se tragă clopotele la fiecare biserică, dimineața la amiază și seara; să vestească poporului credincios durereroasa moarte a Părintelui Episcop, să celebreze o sfântă liturgie cu părăstas, la care să invite și pe credincioși să ia parte, unindu-și rugăciunile cu ale preotului pentru odihna Părintelui nostru sufletesc! Să ne rugăm și ca să se îndure Prea Bunului Dumnezeu să dispună în strălucitul scaun al decedatului, un Părinte bun, aprins de zel sfânt către casa Domnului și cu iubire către poporul credincios, un Păstor după inima lui Isus!

În fine însemn: că la s. liturgie și serviciile sacre unde vine a se pomeni episcopul, până la numirea aceluia să se pomenească Preasfințitul Arhiepiscop și Metropolit Victor.

Szamosujvár—Gherla, la 14 Ian. 1916.

IOAN GEORGIU
vicar gen. episcopesc.

Deputații și oaspeții sosiți la înmormântarea Episcopului Dr. Vasile Hossu.

La înmormântarea statorită pe Luni în 17 crt. și-au anunțat sosirea o mulțime de delegați și particulari, așteptați din toate ținuturile. S'au luat îndată dispoziții, ca noii sosiți să fie încartirăți la particulari, după ce era de prevăzut, că nu vor putea să încapă toți la puținele otele din oraș. Am putut remarca pe următorii onorațiori și delegați în ziua înmormântării.

Maramurș: Tit Bud vicar, protopopii Alexandru Breban Baia-mare, Kovács Tamamare.

Chioar: Protopopul Coza cu preoții: Bohățel, Lăpuș; Mândruț, Nyires; Peter, Cozla; protopopul Pop, Cristofel; Balint, Pop, Loznamare, protopopul Ilieș, Șomcuta.

Sălaj: Dr. Al. Ghețe cu protopopii on. Vasile Pop, Mihaie Pop, Grațian Fronta; protopopii Cherebet, Odorheiu; Bohățel. Naprađa; preoții: Trușăș, Zălau; Talos, Pop-telek, Ostatea, Valeul-mag; Avram, Chieșd, Achim, Moigrad; Tomșa, Aghires; Lupăș, Bobota; Varna, Inău; Bran, Săplac; Pop Vasile, Sighet.

Intellectualii: Cosma dir. Silvaniei, Dr. Gh. Pop adv. Zălau, Dr. Ghețe, Dr. Gyurko, Dr. C. Pop, Dr. Dragomir, Vasilo Sonea, Emeric Pop dir. Sălăgenei, Mihai Bohățel dir. Codrenei. Protopopul Băliban, Unimat; preoții: Maior, Chend; Cupșa, Tășnad; Maior, Băița; Lenghel, Oarța; Lobont, Sărvad; Indrean, Botiș; Costea, Tihău; Ancean, Surduc.

Din Năsăud: Vicarul Haliță, deputatul Nictal Ghețe, Dr. David, jude; profesorii: Nășcut, Domide, Grivase, Dr. Precup; Inv. Mihalca, Dr. Tofan, cassarul fondurilor, Dr. Cziple, prof. Bojor, Pop. Hodău și câțiva români din Năsăud în frumoase vesminte românești.

Din Bistrița: Protopopul Vajda Dionisie apoi Dr. Linul, Dr. Seridon, Dr. Pahone, Dr. Tripon și 50 de credincioși, Someșan, preot militar Bungardean, Bileș, Butura, Șomlău; Ion Pop, Nușfalău Murășan, Ragla, ca reprezentanți ai comunelor bisericesti. Au mai fost de față și dncie: Eugenia Dr. Tripon, Alexandrina Tripon, Roza Vajda.

Din Beiuș și Orade: Canonicele Ciceronescu, secretarul Grigorie Pop, Kiss adv. diecezan; profesorul Georgescu.

Lugoj: Canonicele Dr. Firoza, Vicarul Hațegului Crișan, prof. Roșcu, Giurgiu dir. Poporului, Popovici.

Cluj: Protopopul Dăianu, canonicul Hirschler, în numele statului catolic Fehér Gerő.

Au fost de față din partea comitatului și a oficiilor de stat: Contele Bethlen Balázs, prefectul comitatului vicecontele, directorul sedriei orf., cel de finanțe și mai mulți oficiali.

Dej: Dr. Teodor Mihali cu doamna, Dr. Ioan Vajda, Dr. I. Chereșes, Dr. Leonida Domide, protopopul Ilarie Boros cu doamna, etc.

Doliul Blaifului: Nicăiri jalea aceasta mare nu a lăsat arme atât de adânci, ca în Blaj. Din acest orășel, de unde repausul a pornit spre drumul său de cuceritor, unde și-a petrecut cele mai frumoase clipe ale vieții, s'au prezentat la înmormântare deputații în număr impunător. Au venit: canonicii: Dr. Szmigelsk, Dr. Marcu, Dr. Chețian; profesorii: Dr. Raț, Gavrilă Precup, Alex. Ciura, Dr. Rusu, Dr. Coltor, Nicolae Negruțiu, Ioan Fodor, Valer Suciu, Ioan Negruțiu, directorul preparandiei, Aurel C. Domșa, Aron Papiu, ca reprezentanți ai capitulului seminarului teologic, gimnaziului, preparandiei, administrației centrale, Unirii, Culturii creștine, etc.

Au fost apoi reprezentate toate oficiile

și autoritățile din Gherla, în frunte cu primarul Teodor Lukács și șefii diferitelor dicasterii. Prețimea armeană a fost reprezentată prin Bărany Lukács.

De față au fost toți preoții din împrejurimea Gherlei în frunte cu protopopii, înțovărășiți de frumășii satelor, veniți cu toții în haine de sărbătoare, ca în ziua când veni arhierul iubit, ca Mire nou al diecezei. Numai fețele nu erau senine, nici ochii strălucitori, nici inimile ușoare, căci a răsunat soarele așteptat de atâta vreme, ca să apună atât de brusc și curând după o strălucire de abia trei ani.

Cine îi va lua locul? Și mai ales cine îi va fi *predicatul* urmaș? Oamenii de calibrul lui Hossu, nu se mai nasc în tot secolul. Și chiar când ar fi, nu au terenul și posibilitatea de a se valida în proporțiile așteptate. Și mai e și fatalitatea aceea a neamului românesc, că oamenii potriviți situației așa de curând dispar fără a ne lăsa pe urmă o succedență, care opera începută să o continue cu același avânt, prișpere și iubire de cauză, ca marele înaintaș. Dumnezeu, care poartă de grijă popoarelor ne va milui și ne va trianți bărbat de același soi, căci azi nu sunt vremile pentru oameni mici, mai ales la un popor, care vrea să trăiască, cum suntem noi.

De încheiere va mai comunica, că ilustritatea sa episcopul Orășii Dr. Demetriu Radu a dat săracilor orașului Gherla 200 cor., ca un tribut memoriei neuitatului său prietinș coleg a episcopului Hossu.

Corresp.

Telegrame.

Asupra pierderii îndurerate, condolențe adânci simțite.

Episcop Frențiu.

FOIȚA.

Din spital.

Lalili.

(Fine).

Sâmbătă pe la 10 a. m. a venit preotul spitalului să-l pregătească pe Ion pentru cele veșnice. Rănile îi erau mortale. E un preot conștientios, are o privire blândă și atâta dulceață în vorbă, îl asemăn mult cu tata.

După ce l-a mărturisit și cuminecat, m'am apropiat de el. Cu mână tremurândă își face o cruce mare. Și abia șoptindu-mi, zice: De... acum... știu... că mor, Dumnezeu m'a iertat... o, El e așa de bun.... Urmează o pauză, se obosise. — Da... da... Dumnezeu e preabun... și eu așa de ticălos... Broboane mari îi acoperiau fața, ar fi dorit să mai zică ceva, ranele îi dureau îngrozitor. Marino, Ma-ri-no... puiu tatii. Mușchii obrazului i-se contractară, exprimând o suferință adâncă, dar după un minut își reluase liniștea obișnuită, respirând rar și profund. Incepusem a tremura, știam că să apropie agonia; în odaie domnia o tăcere adâncă. Se inserase, ceriul părea un uriaș tapet albastru, pe care schinteiau stelele ici ca

focul, colo verzi ca smaragdul. Pe când luna rece, domina cuprinsurile, prezărind din abundență întreg universul cu razele-i calmante, binefăcătoare. Pringeamul din dreapta străbătea o undă de lumină, luminând fața muribundului.

M'am pus lângă căpătâiul lui cu rozariul în mână, am început a mă ruga cu voce submisă. Cu mare sfială i-am așezat în mână un crucifix. — A mai trecut o oră de liniște. — Ion din nou își deschide ochii. Ochii lui mari, expresivi îmi căutau privirea. M'am apropiat încetător de el, se aud ce-mi șoptește. „Marina are să mă plângă mult... da... da, ea e așa de bună, să se roage mult... la Dum-ne-zeu... pentru mine”. Buzele-i subțiri tremurau și făcea sforțări mari pentru a putea continua. „Pe Mircea, puiu ta... tii”... un hohot de plâns îi sufla de pe buze cuvintele abia șoptite. Nu l-am lăsat să continue, cu fața veselă am început să-i spun, că pe Mircea îl i-a tata, care și așa nu are băiat, și are să-l crească și să-l grijească. Fața i-se luminează de bucurie, a voit să-mi prindă mâna, dar mâinile lui, alături așa puternice, acum nu-l mai ajutau. Făcând mișcarea, privirea i-a oprit pe crucifixul din mână. „Isuse nu-i așa... că... m'ai iertat? Eu vreau să fiu... al tău. Ai milă... primește-mă.” Vocea îi era așa de rugătoare. Cu atâta credință, cu

atâta încredere privia crucea. Cu o ultimă efortare duce mâna la gură și apropie crucea de buze.

M'am pus din nou în genunchi și mă rugam pentru cel ce muria ca un sfânt și care, poate nu avea lipsă de rugăciunea mea. Luna își continua calea ei cerească, pe când unda de lumină lumina fruntea curată a muribundului. O singură suflare și sufletul celui ce a fost Ion, plutește pe unda de lumină, fericit spre bolțile albastre... Aș fi dorit să trec și eu pe urma lui la bucuria și fericirea ce-l aștepta. Dar am rămas neputincioasă. Sunt legată de pământ cu zeci de lanțuri, și nici unul nu se va elinti fără voia dulcelui Mântuitor.

Cu pace în suflet m'am restras în neștire în odăița-mi strămtă lângă tovarașă mea umilită, cu lumina palidă și slăbuță. M'am așezat lângă ea, ca lângă o pretină confidentă, cu ochii spre fereastră, căutând unda de lumină...

Dulce tată, mângâie pe lelea Marina, cum numai dta știi, și pe micul Mircea, tată dragă... mă rog frumos. Nu-i așa, că tata îmi împlinește rugarea, crește-i tu.

Sărută mâinile

Marina.

Primiți vă rog condoleanțele mele profunde pentru trecerea din viață a meritului arhieru Vasile. Eternă să fie memoria lui.

Episcopul Ion

Adânc întristat de pierderea mult regretabilă a bunului și marei arhieru Vasile, vă trimitem condoleanțele noastre profunde.

Capitulul din Lugoj.

Cuprinși de adâncă jale pentru moartea fostului nostru coleg și înaintaș ilustru în catedră, părțipăm cu toată inima la durerea bisericii și a neamului românesc întrig.

Profesorii Seminarului din Blaj.

Arad.

Primiți respectuoase condoleanțe la moartea marelui arhieru.

Cicio Pop.

Infrânți de nemărginită durere pentru ireparabila pierdere a bisericii și a întregului neam românesc prin decedarea Ilustrității Sale marelui arhieru și bărbat al neamului Dr. Vasile Hossu episcop, în numele fondurilor grăntărești din districtul Năsăudului al căror mare protector și binevoitor a fost, trimitem onoratului Capitul cele mai sincere condoleanțe.

Administrația fondurilor năsăudene.
Dr. Pahone prezident.

Părtaș durerilor și doliului diecezei de Gherla, pentru moartea celui mai mare episcop al ei și a credinții românești, exprim Capitulului cele mai simțite condoleanțe pentru decesul marelui episcop.

Vasile Haliță vicar.

Perdut-am părinte și stâlp și lumină, Dumnezeu ne alina.

Familia Tripou.

Exprim cele mai sincere condoleanțe la moartea arhierului nostru iubit.

Familia Ion Mihalyi
Maramurăș.

Deplâng cu biserica și neamul întreg pe marele arhieru român, care a adus cu sine atâtea mari nădejdi de mai bine.

Ariton M. Popa protopop.

Trecerea la cele vecinice a marelui nostru episcop, Vasile Hossu tocmai în aceste ore grele, prin cari trecem, când biserica neamul și patria, aveam mai mare lipsă de minte și inima lui, ne-a lovit amar pe toți. Cu adâncă durere ne asociem cu toții la doliul general a bisericii și a neamului.

Dr. Leon Scridon
protonotar comitatenz.

Adânc șguduți de vestea morții marelui arhieru Vasile Hossu, venim a ne exprima cele mai profunde condoleanțe. Pentru pierderea ce a suferit dieceza Gherlei și biserica noastră greco-catolică. Azi și neamul întreg perzând din șirurile dintăiu unul din cei mai valoroși și inimoși bărbați.

Direcțiunea și corpul profesoral al gimnaziului din Beiuș.

În fața demănstrului complin deslăntuit asupra bisericii și neamului nostru prin trecerea la cele vecinice a marelui și mult

iubitului nostru arhieru și părinte Dr. Vasile Hossu, cu durere luăm parte la jalea adâncă a bisericii și neamului românesc.

Preoții comitatului bisericesc și poporul credincios. Bistrița.

Deplângem adânc întristați pierderea preatimpurie a iubitului episcop Vasile.

Familia Dr. Alex. Hossu.

Regăm priușiți sincerele condoleanțe pentru pierderea Prea Sfințitului episcop Dr. Hossu, pe care am avut onoane al numără între membrii direcțiunii și patronii institutului. La înmormântare în Gherla se va reprezenta o delegație.

„Economul“.

Deplângem pierderea imenză ce a îndurat întreg neamul și biserica română prin trecerea la cele eterne a marelui și mult regretatului arhieru Vasile Hossu.

Nicolae Zigre, Aloisiu Nyisztor, Dr. Aurel Lazar, Dr. Iustin Ardelean, Iosif Diamandi, Georgiu Tulbure, Dr. Nicolae Zigre, Dr. Demetriu Kiss, Dr. Coriolan Pap, Dr. Nicolae Popovici, Andrei Horváth, Vasile Popovici, Dr. Ioan Baros, Dr. Savu Marr, Dr. Gregoriu Egru.

Luăm și noi parte la durerea neamului întreg prinuită de pierderea ireparabilă a marelui arhieru Vasile.

Augustin Coltor și familia.

† Episcopul Dr. Vasile Hossu.

— Voci de presă. —

„Deși toți cunoșteam starea debilă trupescă a episcopului Hossu, nu ne-am fi așteptat atât de iute la acest desnodământ fatal, având nădejdea că ajutorul medical, care în atâtea rânduri l-a ridicat de pe patul suferinții, îi va putea prelungi firul vieții. Moartea nemiloasă ne-a distrus însă deodată aceste speranțe și de aici doliul și conșter-narea noastră.

Prin moartea episcopului Dr. V. Hossu dispăre unul din cei mai culți dignitari ai bisericii gr.-cat. române.

Pe lângă activitatea mănoasă, pe care regretatul episcop a desfășurat-o în diferitele posturi înalte, pe cari le-a ocupat, a depus o activitate frumoasă și ca mănucitor al condeiului, scriind manuale de școală și redactând câțva timp foaia „Unirea“, al cărei cel dintăi redactor a fost. Chiar și în anii din urmă a publicat articole de interes obăștesc în „Unirea“. Ziarul nostru a fost de asemenea onorat anul trecut cu un articol din penna ilustrului defunct.

Chemat, în urma postului înalt de episcop în Camera magnaților, unde s'a bucurat de o deosebită trecere, a luat în diferite rânduri atât în Camera magnaților cât și în delegațiunii cuvântul, în chestii, cari priveau interesele mari ale bisericii și ale poporului românesc.

Adânc îndurerăți de marea pierdere ce am suferit-o, depunem o lacrimă ferbinte pe sicriul, care sălășluește rămășițele pământesti ale acestui bun și luminat episcop al neamului.

Odihuească în pace!

„Gazeta Transilvaniei“.

*

„Biserica greco-catolică română din patrie e în mare doliu și credincioșii ei au intrat în noul an cuprinși de jale și de adâncă durere. În preseara anului nou adocă Joi, la orele 7, s'a stăns în mod subit, în Budapesta, viața episcopului gr. cat. român al Gherlei, Dr. Vasile Hossu, în etate de 50 de ani.

A murit repentin, dar nu în mod neașteptat, pentru că o boală gravă de inimă, de care suferea de mult deodată, și care îi primejdii-se și mai înainte de câtevaori viața, a făcut din vreme băgători de seamă pe toți, că dureroasa catastrofă se poate ivi în fiecare moment.

Și catastrofa s'a ivit tocmai la încheierea anului, și tocmai în aceste zile grele, când dăm jertfă destula cerului și pământului în vieți omenești pe câmpul de războiu, și n'ar fi cu cale să ni-se iee și de acasă aceea ce avem mai bun. Pentru că adormitul în Domnul era unul dintre cei mai buni ai neamului, și cu laudă va trebui să se vorbească despre activitatea sa dezvoltată în lumea aceasta, cu laudă și cu recunoștință totdeauna. Inzestrat cu vaste cunoștințe, deodată nu le-a conservat numai pentru sine, ci le-a împărtășit totdeauna când i-s'a dat ocasiunea și credincioșilor sei, cu zel întru adevăr apostolic, cea ce a făcut se fie foarte iubit și respectat de toți. În sus apoi a știut să se poarte cu tactul și cu priceperea, care i-a asigurat deplina încredere, astfel că vorba episcopului Dr. Vasile Hossu era ascultată, în Budapesta, ca și la Viena și la Roma, iar dorințele sale implinite au fost totdeauna de cei mai mari. E o pierdere mare, nu numai pentru biserica sa, ci pentru neamul întreg românesc, moartea acestui zelos Arhieru, pe care tocmai acum l'a chemat Domnul la sine, când era mai mare trebuință de minte sa cea luminată și de povețele sale pline de tact și de prudență. Ne alăturăm deci din toată inima la doliul bisericii gr. cat. române, iar celui preacurând adormit în Domnul îi dorim odihnă lină în sânul celor drepti.“

„Telegraful Român“.

Consiliul de războiu din Londra.

— Comandanții militari ai Franței și Angliei s'au întrunit la Londra pentru a discuta asupra mersului războiului și în special pentru asigurări reciproce despre o unitate solidară de acțiune. În programul desbaterilor au fost anunțate multe probleme militare, economice și politice. Deciziunile se țin în secret, numai atâtea s'a răspândit, că aliații convin asupra continuării războiului.

Cari sunt condițiunile păcii cu Muntenegru?

— Agenția engleză „Reuter“ comunica, după informații din Roma, că Muntenegru capitulează pe lângă următoarele condiții: Abzice de Lovcen în schimb să primească un port la marea Adriatică. Muntenegru se rămână regat independent.

Ambasadorul Muntenegrului la Roma anunță, că regele Nichita a dat o proclamațiune către poporul său prin care îi aduce la cunoștință, că Muntenegru a putut alege numai între nimicire sau predare.

Războiul european.

Comunicatul oficial din 18 crt. anunța, că ofensiva rusească din Galiția ostică și frontiera Basarabiei se apropie de sfârșit, plin de pierderi pentru ruși. Tot atunci ne relatează, că în dosul frontului se observă mari mișcări de trupe, ceea ce arată, că rușii pregătesc o nouă reluare a ofensivei. Rapoartele recente relatează, că rușii din nou au luat ofensiva pe frontul basarabean și în Galiția ostică, cu puteri și vehemență crescândă. În special la Bojan și Toporauc fac mari sforțări pentru spargerea frontului. Localitățile indicate sunt la o distanță de 15 kilometri de orașul Cernăuț. Aici luptă regimentul de honvezi din Budapesta, a cărui eroism e arătat în recentul comunicat alui Höfer. Rușii au dat mai multe atacuri pe sectorul dela Toporauc și Bojan, ce are o estensiune de 15 kilometri, în unele locuri le-a succes să pătrundă în tranșeele noastre, unde s'au dat lupte de granate. Trupele noastre au alungat din toate pozițiile pe inamic, pășind cu mare violență în ofensivă.

Împăratul Wilhelm a cercetat capitala Bulgariei, Nișul, unde s'a întâlnit cu regele bulgar Ferdinand, și a trecut în revistă trupele bulgare.

Întâlnirea celor doi domnitori e un moment de mare importanță politică și militară.

Presa ententei scrie, că prezența Împăratului Wilhelm emulează cu un corp de armată. E evident, că flotila anglo-frenceză a bombardat Dedeagaciul pentru contrabalanzarea acestei efect produs de vizita Împăratului german, care a impresionat adânc populația bulgară.

Pe celelalte fronturi nu e nimic esențial.

Correspondență din Oradea.

— Fapte frumoase. — Nouii canonici onorari. —

Fine.

Cărțile de rugăciuni ale pâr. Genț, sunt cele mai răspândite din câte avem; au trecut într'un număr de exemplare, neobișnuit de mare la noi. Unii și alți au reliefat unele scăderi adevărate, ori închipuită a acestor cărți; dar judecata credincioșilor din toate părțile e vădită, cărțile sunt cerute cu insistență în toate părțile. Sufletul nobil al noului distins arată faptul că el însuși a împărțit ostașilor răniți peste 1200 exemplare gratuite și apoi s'au mai împărțit foarte multe exemplare din bunăvoința Il. Sale Episcopului. Deși cărțile aceste sunt compuse nu anume pentru ostași, ci pentru credincioșii laici și pentru copii, — totuși în foarte multe cazuri ostașii cer anume aceste cărți.

Afară de acestea a tradus în două tomuri minunatele predici a francezului Massilon.

În viața privată exemplară ca morală, ca preot, ca prietin, ca binevoitor și ca român, trebuie să-l cunoști în persoană, să-l iubești; din scris e imposibil. Distingerea înaltă a acestui bărbat într'adevăr e nimerită și binevenită.

Domnul Alexandru Gera, actualul administrator domenal din Beiuș, asemenea e cunoscut în cercuri foarte largi, și pretutindenea iubit. Conduce de zeci de ani cu conștiințozitate exemplară și cu pricepere și tact rar domeniile episcopiei, — ceea ce bineînțeles e lucru foarte greu, care cere mult zel, multă trudă și oboseală, multă batere de cap și energie, — în toată vremea, dar mai ales acum în aceste vremuri grele. Lipsa puterilor de muncă, vremile nepotrivite, cerințele multe pentru multele jertfe trebuincioase, toate îi dau de lucru administratorului care — e recunoscut — își desleagă problema conducerii, foarte bine și cuminte.

Are merite întru înflorirea Internatului de fete din Beiuș, a cărui curator este, și care fără conducere pricepută și desinteresată ar stagna, poate ar peri de tot și nu și-ar putea implini menirea înaltă cea intenționat-fericitul episcop Pavel.

Să mă ierte noii distinși, că le-am conturbat modestia și am îndrăznit să le spun în public unele vrednicii; dar voiam să spun numai, că distincția a fost binemeritată, și cu veselie le rostim cu toții:

La mulți ani!

Correspondent.

Informațiuni.

Ordinare. P. Sa Dr. Dem. Radu în ziua de Crăciun a ordinar de preoți pe următorii: *George Papp, Ignățiu Kirvay, Iuliu Szabó, Sabin Goron și Iuliu Marcuș.*

Masa studenților din Blaj a primit dela D. na *Ana Colceriu n. Szabó*, preoteasă văduvă în Blaj 10 cor., pe cari le-a dăruit în amintirea regretatului său nepot de frate prof. *Dr. Emil Szabó*; dela *On. Ștefan Lita*, paroh în Lunca 4 cor. ca rescumpărare a felicitărilor de Anul nou. Le exprimă mulțămintă *Direcțiunea gimnazială.*

Mulțămintă. I. P. S. nostru Părinte Arhiepiscop și Mitropolit *Dr. Victor Mihályi* de Apșa din Blaj, s'a milostivit și a dăruit capelei noastre gr.-cat. din Brașov un rând complet de vase sacre și anume: potir, disc, steluță, linguriță și lanca, artistic lucrate în aur, în valoare de 420 eor.

Acest dar prețios, făcut parohiei noastre în chiar vremurile acestea grele, prin cari trecem, este semnul părinteștei solitudinii, de care ne împărtășește grațios I. P. Sa, pe noi ceice în adevăr avem lipsă.

Mulțămindu-I cu adânc respect fiesc, li aducem smerite urări de An nou și de viață îndelungată fericită.

Brașov, 13 Ianuarie 1916.

În numele parohienilor:

Moise Brumboiu,
protopop.

† **Nicolae Camilli**, episcop catolic al Iașilor, arhiepiscop titular de Tomis, a re-pausat în Domnul în 30 Dec. v. 1915. A fost multă vreme episcop, și a contribuit foarte mult la naționalizarea clerului eparhiei sale. Cercuările lui adunate în mai multe volume dau probe evidente de dragostea, ce a avut o repositul față de eparhie și de noua lui patrie. La Iași avem aproape 100.000 Români catolici. De aceea ne interesăm foarte mult de noul arhipăstor, și ne rugăm lui Dumnezeu să dea pe cel mai bun.

Pentru soldații noștri răniți. La colecta pornită în mijlocul publicului românesc din Blaj cu scopul de-a trimite soldaților noștri răniți cărți potrivite ca dar de Crăciun, am primit următoarele *contribuiri în bani*: Dela Escel. Sa I. P. S. Domn Mitropolit Dr. Victor Mihályi 20 cor., Traian German profesor, Dr. Alex. Nicolescu secr. mitrop., Nicolae Negruțiu prof., Ilie Șandru arendator, Gavril Precup prof. câte 2 cor., Dr. Al. Borza prof. și Eugen Călugăr, student academicist câte 1 cor., Ioan V. Morariu stud. 20 fil.

Cărți și broșuri au dăruit: Matei S. Pop canonic mitrop. 5, Dr. Ambroziu Chețian canonic mitrop. 300, Ioan F. Negruțiu, dir. prep. 23, Augustin Caliani profesor 16, Alexandru Ciura profesor 37, Dr. Ioan Coltor profesor 10, Gavril Precup profesor 72, Dr. Octavian Prie profesor și redacția „Unirii” 60, dș. Elisa Bodocan, directoară 15, Roza Șerban profesoară 1, Societatea „Inocențiu M. Clain” 3, Cercetașii 158, Librăria seminarială 4, școlărițele Mărioara și Aurora Caliani câte 1, studenții Avram Todor 3, Ioan Geleriu 17, George Vlad 2, Eugen Hânsa 1, Gregoriu Raț 1, Benjamin Suciu 1, Ioan Sântu 1, Marius Caliani 1, Augustin Caliani 1, Groza Traian 1, Zeno Rusu 1, Ovidiu Rusu 4, Iulian Popescu 1, Victor Moldovan 2.

Din banii dăruți au fost cumpărate cărți potrivite și s'au acoperit spesele postale.

Cărțile au fost trimise la următoarele adrese: Comitetul caritativ în Viena, 3 pachete de câte 3 kg.; Iuliu Maior în Budapesta, 2 pachete; Dr. A. Tincu în Dobrițin, dna Ana Pop de Leményi în Cluj și Dr. Iancu Ilie în Brünn, câte un pachet. În seara de Crăciun au fost distribuite în spitalul Sf. Gheorghe din Blaj 90 broșuri.

De colectarea și expediarea cărților dăruite s'au îngrijit Cercetașii din Blaj.

Recunoștința soldaților împărtășiți de mângâierea sufletească a lecturii românești să fie răsplata tuturor acelor, cari au adus jertfele arătate mai sus.

Blaj, la 12 Ian. 1916.

Gavril Precup
profesor.

Dr. Al. Borza.
profesor.

Necrolog. † *Ioan Hațegan*, oficial și șef de secție la posta din Cluj, după grele suferințe a încetat din viață în 1 Ianuar st. n. 1916, la 5½ ore p. m., în etate de 39 ani.

Osemintele scumpului defunct s'au binecuvântat în capela spitalului „Carolina” din Cluj. În 4 Ianuar n. a. c. la orele 8½, dimineața de unde s'au transportat la Cojocna, unde s'a celebrat prohodul, la orele 2 d. a. spre a fi așezate în cripta familiară de lângă biserica gr.-cat. de acolo.

Odihnă sa în pace!

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.